

Izhaja vsak delavnik popoldne

CENE PO POŠTI:

za celo leto K 144.—
za pol leta K 72.—

NOVICAS

Uredništvo in upravnništvo v Kaptoljevi ulici št. 6 — Telefon
uredništva št. 50 — Telefon
— upravnništva št. 328 —

CENE PO POŠTI:

za četrt leta K 36.—
za en mesec K 12.—

V UPRAVI STANE MESEČNO K 10.— DELAVSKI LIST POSAMEZNA ŠTEVILKA 80 VIN.

Najvažnejše.

Po vseh državah sveta — ne izvemši komunistične Rusije — opazamo, da živita država in široki sloji delavnega ljudstva v nekakem napetem, vojnem stanju. V vsaki delavski organizaciji, v vsakem delavskem gibanju se sumi nekaj prevratnega, obstoječemu redu sovražnega in nevarnega. In namesto da bi se pospeševale delavske organizacije in zakonita stremjenja delavstva, pa se gledajo te organizacije postrani in v sporih s delodajalci se uveljavlja oblast večinoma predvsem v tem, da jemlje v zaščito delodajalce in podpira že itak močnejšega proti slabejšemu. Skoraj ob vseh sporih slišimo delavske tožbe: Sli smo na oblast, a tam je bil že pred nami ravnatelj in imel dolge pogovore... Ali: Prišel je zastopnik oblasti, a je šel najprej na razgovor k ravnatelju in z njim in njegovo družino sklenil prijateljstvo, za delavstvo je imel samo neprijaznost in pa grožnje. Umevno je, da to med delavstvom povzroča mnenje, da mu je oblast načelno sovražna, da od nje nima pričakovati nobene pomoči v boju za svoje pravice. Iz tega se poraja ogorčenje in tisto ozračje, ki je tako ugodno za namene tistih temnih elementov, ki se žele s pomočjo trpečnih množic povzpeti do diktatorskih položajev in zadostiti svojim divjim strastem. V tem slučaju sta potem enako tepena država in delavstvo.

Stališče, ki ga zavzemajo nasproti delavskim masam, je očitno napačno. Prvič s socialnega stališča. Država je zato tu, da štiti pravo in pravico in omogočuje vsem državljanom brez razlike doseči tisti delež na duševnih in gmočnih dobrinah, ki ga opravičuje splošno stanje družbe. V moderni državi ne sme biti ne privilegiranih ne brezpravnih, ampak vsi enakopravni, pred zakonom enakovredni. Temu idealnemu stanju je sedanjost, na zasebni sebičnosti temelječ gospodarski sistem največja ovira. Zato bi bila dolžnost države, da bi z vso odločnostjo delovala na to, da se gospodarstvo smoteno preosnuje temeljem obbeh interesov, v pravcu splošne blaginje.

Kapitalizem pravtako izkorišča državo kakor delavne mase, neglede na to, da kapitalizem milijone, ki jih daje v obliki davkov ali posojil državi, izžema iz delavnega ljudstva. Skrajno napačno bi bilo pa mnenje, da država temelji na posedujočih slojih. Država in vsa družba je v prvi vrsti odvisna od dela stotisočev žuljavih rok, od delovne armade večine njenega prebivalstva. Jasno je tedaj na prvi mah, na kateri strani je v sedanjih velikih socialnih bojih pravo mesto države. To s stališča socialne pravičnosti. A da državo tudi goli lastni interes sili na to mesto, nam kaže zgodovina, zlasti najnovejša. Država pač more nekaj časa braniti privilegije in interese vladajočih, toda prej ali slej bruhne nevolja tlačnih mas z neodoljivo, katastrofalno silo na dan in potem je obstoj same države na kocki. Nasprotno pa tam, kjer država razume svojo nalogo, da štiti in skrbi za vse dele prebivalstva, takih nasilnih preobratov ne doživlja ali pa le v lažji obliki.

Iz srca želimo, da bi sedanja akcija proti prevratnim elementom v naši državi dejansko izpodnesla tla brezvestnim hujšakom in zapeljivcem, ki delajo za vse druge interese, nego za interese delavskih mas. Da se pa ozračje v resnici in trajno razčisti, je potrebno, da državni činitelji spoznajo, da so za državo danes najvažnejše socialne naloge in da mora država karkoli na čelu socialnega gibanja.

AMERIŠKA VOJSKA V EVROPI.

Pariz, 29. julija. Ameriški vojni tajnik je izjavil v senatu, da štejejo ameriške zasedbene čete v Evropi 13.775 mož.

ŠPANSKE IZGUBE V BOJIH Z UPORNIKI.

Pariz, 29. julija. Dopisnik lista »Times« javi iz Tangerja, da so izgubili pri Melilli Španci 20.000 mož mrtvih, ranjenih, pogrešanih in ujetih.

VELIK VIHAR NA ANGLEŠKEM.

London, 29. julija. Silen vihar je besnel malone po vsem Angleškem. Deževalo ni. Domneva se, da se je potopilo več ladij.

Zakon o zaščiti države pred zakonodajnim odborom in pred zbornico.

Belgrad, 30. julija. (Izv.) Na včerajšnji seji zakonodajnega odbora, ki se je vršila od 9. ure dopoldne do 2. ure popoldne, je v debati o zakonskem načrtu za zaščito države govoril kot prvi komunist Novaković, ki je pobijal izvajanja ministra Pribičevića in posl. Jovanića ter izjavil, da se je komunistična stranka strogo držala sklepov kongresa v Vukovaru in je zato atentate najstrožje obsodila. Ideje komunizma se zaradi atentatov, ki jih zagreše posamezniki, ne more obsojati.

Po kratki specialni debati je bil zakon z malimi stilističnimi izpremembami sprejet razen člena, ki govori o prestopkih potom tiska.

Belgrad, 30. julija. (Izv.) Danes ob 9. uri predpoldne se je sestala zakonodajna skupščina. Dnevni red današnje seje je sledeči: Določitev dnevnega reda, na kar prične generalna debata o zakonu o zaščiti države, ki ga je zakonodajni odbor odobril. Vlada bo forsirala, da se generalna debata še danes konča, na kar naj bi se izvršilo še danes glasovanje. Vlada upa, da bo zakon sprejet. Jutri se vrši potem še ena seja, na kateri se bo vršila specialna debata o tem zakonu in tudi končno glasovanje. Zakon bodo v slučaju sprejema takoj podpisali vsi ministri in bo takoj objavljen ter stopi v veljavo. Zakonodajna zbornica bo nato odgodena.

Mandati komunističnih poslancev.

Belgrad, 30. julija. (Izvirno.) Vlada upa, da bo zakonodajna zbornica z večino glasov sprejela njen predlog, da se razveljavijo mandati komunističnih poslancev. V tem slučaju bodo takoj razpisane volitve za 59 poslanskih mest, kolikor članov šteje komunistični klub. Ker se večina opozicijskih klubov teh volitev najbrže ne bo

udeležila, vlada med demokratskimi krogi pričakuje, da se bo vladni blok okrepil za 59 poslancev.

Belgrad, 29. julija. V parlamentarnih krogih se govori, da bodo meseca septembra volitve za izpraznjene mandate komunističnih poslancev, ki po določbah novega zakona izgube svoje mandate.

MINISTRSKI SVET.

Belgrad, 30. julija. (Izv.) Včeraj ob 6. uri zvečer se je vršila pri predsedniku vlade Pašiću ministrska seja, na kateri se je razpravljalo o položaju in zaščiti države.

RAZMEJITEV MED JUGOSLAVIJO IN ITALIJO.

Belgrad, 29. julija. Polkovnik Kalafatić, član razmejitelne komisije z Italijo, je odpotoval na svoje mesto, da prisostvuje izpraznjenju tretjega pasu v Dalmaciji, ki se začne dne 17. avgusta.

JUGOSLOVANSKA - POLJSKA ZVEZA?

Marijine Lazne, 30. julija. (Izv.) V Marijine Lazne je prispel poljski državnik Pile z večjim spremstvom strokovnjakov in politikov. V kratkem prideta tudi češki zunanji minister dr. Beneš in finančni minister dr. Hotovec. Svrha tega sestanka ni samo sklepanje trgovske pogodbe med Poljsko in Češko, temveč tudi politične pogodbe med obema državama. Pričakujejo tudi predsednika Pašića, ki se bo razgovarjal o eventualni poljsko-jugoslovanski zvezi.

FINANČNI ZAKON.

Belgrad, 29. julija. V kratkem bo izdelan načrt finančnega zakona za leto 1921-22, ki bo potem takoj predložen finančni parlamentarni komisiji v odobrenje.

POLOŽAJ V BOSNI.

Sarajevo, 29. julija. Kakor javlja »Narodno Jedinstvo«, se prihodnji teden začne v Sarajevu konferenca okrožnih načelnikov.

E. Bulwer:

Poslednji dnevi v Pompejih.

(Dalje.)

Na njeni poti pa so jo vedno ovirale množice, ki so sedaj tipale po temi okoli, sedaj tekale pri nenadnem svitu bliska preko prizora in ko je navsezadnje gruča bakljonoscev naletela nanjo, je bila z nekoliko silo vržena ob tla.

»Kaj!« je rekel glas enega izmed družbe, »ali ni to zvesta slepa deklica? Pri Bahu, ne smemo je pustiti tukaj umreti! Vstani, moja Tesalka! Tako, tako, ali si ranjena? To je dobro! Pojdi z nami! Namenjeni smo proti morju!«

»O Salust! Tvoj glas je! Hvala bogovom! Glavk! Glavk! Ali si ga videl?«

»Jaz ne! Brez dvoma je sedaj zunaj mesta. Bogovi, ki so ga rešili leva, ga bodo rešili tudi pred gorečo goro.«

Ko je prijazni epikurejec na ta način vzpodbujal Nidijo, jo je peljal seboj proti morju in se ni zmenil za njene strastne prošnje, da bi še nekoliko časa ostal in iskal Glavka, in še vedno je z obupnim glasom klicala ono ljubljeno ime, ki se je glasilo sredi vsega tulenja razdivjanih elementov v njenem srcu kakor godba.

Nenadno razsvitljenje. izbruh lavin

kov iz Bosne, Hercegovine in Dalmacije. Konferenci bo prisostvoval tudi minister za notranje stvari Pribičević.

IZGON TUJCEV IZ BELGRADA.

Belgrad, 29. julija. Uprava mesta Belgrada je sklenila, da se imajo izirati iz Belgrada vse one osebe, ki nimajo dovoljenja za stanovanje ali pa, ki so si ga pridobile na nepravilen način.

DOMOVI ZA VAJENCE.

Belgrad, 29. julija. V ministrstvu za trgovino in industrijo se snujejo načrti za vaješke domove v vseh večjih mestih v državi. Svrha teh domov je, da se vajenci vzgoje za bodočnost na zdravi podlagi.

UPOKOJITVE PROFESORJEV.

Belgrad, 29. julija. Te dni je bil v ministrstvu za prosveto izdalen ukaz o upokojitvi večjega števila srednješolskih nameščencev. Njihova mesta se izpopolnijo z novimi nameščenci, ki so lani končali svoje študije.

SAMOSTOJNOST IRSKE.

Berlin, 29. julija. O včerajšnji seji sinfajnovskega kabineta se najstrožje molči. Kakor se domneva, je seja odločilnega pomena za izid pogajanj. Domneva se tudi, da se sinfajnovci glede oficijelne konferenice strinjajo v tem, da ne bo nobene nadaljnje seje sinfajnovskega kabineta, preden ne poda De Valera Lloyd Georgeu novih obvestil. Ko bo podana podstava za konferenco, bo imel sinfajnovski parlament sejo,

na kateri bodo imenovani pooblaščenca za nadaljnja pogajanja.

ZENSKA VOJAŠKA DOLŽNOST NA POLJSKEM.

Varšava, 29. julija. (Izv.) Pri prihodnjem zasedanju poljskega parlamenta se bo razpravljalo o novem zakonu o splošni vojaški dolžnosti. Dvoletna vojaška služba ostane še nadalje v veljavi, ali bo z novim zakonom poljska armada dobila značaj milice. Vso pomožno službo pa bodo morale opravljati žene, za katere se vpelje vojaška dolžnost. Od te dolžnosti bodo oproščene samo družinske matere. Načrt zakona proučava sedaj ministrstvo.

Politični dogodki.

+ Jugoslovanski komunisti gredo v Ameriko. Listi javljajo, da je jugoslovanska delegacija na kongresu III. internacionale v Moskvi dospela v London. V deputaciji se nahajata poleg dr. Markovića, še Kraljević in Djuro Djaković, dočim se je železničar Milodrag Manojlović vrnil v Belgrad. Ostali trije pa bodo po teh vesteh odpotovali v Ameriko, kjer bodo pričeli s komunistično organizacijo med tamošnjimi Jugoslavo.

+ Izstop iz komunistične stranke. G. Ljudevit Vencajz je objavil izjavo, da izstopa iz komunistične stranke, ker so se v stranke vrinili razni neodgovorni elementi.

+ Konferenca hrvatskih opozicijskih strank. Osrednji odbor hrvatske kmetске zajednice je imel včeraj svoj občni zbor, na katerem so bili izvoljeni delegati, ki se udeležijo v Zagrebu konference hrvatskih opozicijskih strank, ki se vrši koncem tega meseca.

+ Vohunstvo v Podkarpatski Rusiji. Češkim oblastem je te dni uspelo odkriti dobro organizirano družbo, ki je pod vodstvom dr. Tomezanyja vohunila v prid Mažarske. Dr. Tomezany je češki državljani in je bil te dni aretiran. Na podlagi njegove izpovedbe so aretirali več uglednih oseb, med njimi policijskega komisarja in druge.

Delavski shod v Trbovljah.

Velik shod v Trbovljah se je vršil včeraj ob petih popoldne v društveni dvorani. Namenjen je bil rešitvi bednega stanja rudarskih vpokojencev. Otvoril ga je predsednik Rudarske zveze Keše. Govoril je namesto poslanca Gostinčarja, ki je bil brzojavno pozvan v Belgrad, zastopnik Jugoslovanske strokovne zveze delavski duhovnik A. Komlanec o sedanjih razmerah in pravilnem postopanju delavskih vrst. Zavzel se je za rudarske vpokojence, ki pri svoji sivi starosti — nekateri že nad 70 let — dobivajo pokojni-

jatelj na strmi višini, kjer so stari grški naselniki Apolonu sezidali svetišče, ki je bilo sedaj staro in napol v razvalinah.

Ko je govoril, je nastala naenkrat ona svetloba, ki je oznanjala Arbakovo smrt in razsvitljevala to veliko množico, ki se je prestrašena in brez sape stiskala; nikdar na zemlji se niso videli obrazi ljudi tako blesti! Nikdar ni množica umrjelih bitij tako izražala groze in svečanega strahu, in nikdar se ne bode videlo zopet kaj takega, dokler se ne oglasijo poslednje trobente! — Nad njimi pa je stala Olintova postava z iztegnjeno roko in preroškim čelom, opasana z živim ognjem. In množica je spoznala obraz njega, katerega je obsodila za tigrove kremplje, ki je bil tedaj njena žrtev, sedaj pa njen svaritelj, in skozi nenadno tišino se je zopet glasil njegov osodopolni glas:

»Ura je prišla!«

Kristjani so ponavljali ta klic. Odmeval je na vseh straneh — vsaka ženska in moški, vsak otrok ali stariček je ponavljal ne glasno, toda s tihim, strašnim mrmranjem:

»Ura je prišla!«

V tem trenutku se je razlegel po zraku strašen krik — in strašni tiger pršave je skočil med množico in hitel dalje, misleč samo na svojo rešitev. In nastal je zopet potres — in tema je zopet zastrla zemljo!

ne mesečno od 5—28 K. Obravnaval je dalje osnovna vprašanja, ki se jih mora delavstvo držati. (O njih bomo priobčili daljše poročilo prihodnjic.) Dvorana je bila nabito polna; navzočih je bilo več tisoč delavcev. Ob sklepu je bila sprejeta resolucija za vpokojence: Rudarsko delavstvo, zbrano na shodu v Trbovljah, brez razlike strank, zahteva, da vlada sporazumno s podjetjem ali brez nje poskrbi za zadostno vzdrževanje rudarskih vpokojencev.

Dnevni dogodki.

— Tržiškemu krščansko socialnemu delavstvu! V nedeljo 7. avgusta nas obiščejo tovariši in tovarišice iz Ljubljane in naše Gorenjske. Dolžnost nas vseh je, da jih primerno sprejmemo in pogostimo, da se bodo počutili med nami kot bi bili domači, da jim pokažemo, da čutimo z njimi, da smo ene misli, da imamo mi kot oni eden in isti cilj! Zato naj gre vsak izmed nas nemudoma na delo, da jih čim dostojneje sprejmemo in pogostimo! Dan 7. avgusta bo za tržiško krščansko socialno delavstvo zgodovinskega pomena, zato pa glejmo, da ga čim slovesneje praznujemo!

— Kako je bil zasnovan atentat na Draškovića. Zagrebška policija, ki je sedaj dovršila preiskavo o atentatu na ministra Draškovića, je dognala to-le: Atentat so zasnovali Rodoljub Čolaković in Dimitrije Lopandić, dijaka visoke trgovske šole v Zagrebu, Alija Alijagić, čevljarški delavec, vsi trije doma iz Bjeline, ter Rudolf Hercigonja, ki je znan izza atentata na bana Škerleca. Vsi štirje so jetični in so se seznanili večinoma v zdravilišču za jetičnike v Zagrebu na Brestovcu, kjer se je zdravil Hercigonja. Vsi so komunisti. Hercigonja je dal pobudo, da se ustanove teroristične trojke, katerih vsaka naj bi imela zvezo z drugo samo po enem članu, da v slučaju, če bi oblast katerega izmed članov dobila v roke, ne bi imela preobširnega pregleda o teroristični organizaciji. Eno trojko sta imela ustanoviti Čolaković in Lopandić, drugo Hercigonja. Prva dva sta šla o velikonočnih praznikih domov v Bjelino in sta tu kot tretjega v svojo trojko pridobila Alijagića. Ko sta se vrnila v Zagreb, sta v sporazumu s Hercigonjo pozvala v Zagreb še Alijagića. Tedaj se je zvedelo, da je Draškovića namenjen v Delnice na počitnice. Sklenili so, da ga zaradi obznane ubijajo. Izvedbo atentata so gospodje inteligenti poverili delavcu Alijagiću. Hercigonja mu je preskrbel denar in samokres. Kakor hitro je Alijagić odpotoval iz Zagreba, sta Hercigonja in Lopandić izginila iz Zagreba, kjer je ostal samo Čolaković. Kako je Alijagić rešil svojo nalogo, je znano. Pri zaslišanju je polagoma izdal svoje tovariše in cel načrt. Čolakovića so takoj dobili in prijeli, Lopandića so čez nekaj dni zasačili v Bjelini, tako da sedaj manjka samo še glavni krivec — Hercigonja. Za njim zaenkrat še ni sledi.

— Zmožnost kapitalizma. Češnje gni-jejo v kupih, da se dela iz njih gnoj, in ptiči jih noč in dan obirajo. Zakaj? Ker jih bogati lastniki nočejo prodajati v izgubo. Krompir gni na polju in se zavrže za gnoj, ker trgovci nimajo pripravnega trga zanj. Kje se godi to? V Rusiji? Ne — v deželi, ki se imenuje Kalifornija.

— Štrajk stavbinskih delavcev v Zagrebu. Zagrebški stavbinski delavci so za-

htevali, da se jim zviša plača od 17 na 27 K za uro. Ker so delodajalci zahtevo odbili, je nekaj delavstva stopilo v štrajk, ki pa v sedanjih razmerah nima nobene nade na uspeh.

— Posledice neznosne vročine so po vsej Evropi uničujoče. Neprimerno slaba letina je gotova. Škodljiv vpliv na človeški organizem se je povsod začel pojavljati. Na Dunaju je dnevno 20—30 slučajev slabosti in omedlelosti. V Budimpešti je vročina presegla 37° C. Uradna poročila in napovedi strokovnjakov obetajo skorajšno spremembo. Dal Bog! Sinoči so se že prikazali temnejši oblaki; palo je le nekaj kapelj. Zapadni vetrovi so se — žal — pod noč pomirili.

— Škofja Loka. Zadnji čas je nastopila velika, jako občutljiva suša, ki uničuje poljske pridelke in povzroča različne nalezljive bolezni. Zlasti razsaja v okolici huda griža, kateri je podleglo že dokaj obolelih, med drugimi tudi učenka tukajšnje mešč. šole Beti Šušteršič, vnetja gojenka orliškega naraščaja. Pogreb bo v nedeljo.

— Poziv. Dne 9. julija 1921 je v vasi Dane, občina Stari trg pri Rakeku, požar vpepelil tri hiše in 22 gospodarskih poslopj. Zgoreli so nadalje poljski pridelki, gospodarsko in poljsko orodje, hišna oprava, obleka itd. Prizadetih je 13 posestnikov. Škoda znaša nad 5 milijonov kron, a zavarovalnica je malenkostna. Pogorelci se nahajajo v skrajni bedi in si iz lastnih moči ne morejo pomagati. Da se jim vsaj deloma olajša beda, razpisuje se s tem nabiranje milih darov v območju deželne vlade za Slovenijo. Darovi se sprejemajo v Ljubljani pri predsedništvu dež. vlade (ravnateljstvo pomožnih uradov) in pri mestnem magistratu, a drugod pri okrajnih glavarstvih oziroma političnih ekspoziturah in pri mestnih magistratih v Mariboru, Celju in Ptuj.

— Enketa za novi ribarski zakon se je 26. t. m. vršila v Splitu. Ljubljansko vlado je zastopal — glasom splitske »Nove Dobe« — dr. Spiler Mojzes.

— Jugoslovanski tisk. Glasom sestavka v »Novi Evropi« izhaja v Jugoslaviji 218 političnih in gospodarskih listov, od teh v Sloveniji 32, ter 430 časopisov, od teh 85 v Sloveniji.

— Žrtve Save. 27. t. m. sta v Savi v Zagrebu utonila delavec Mihak in mesarski pomočnik Voden, ki je napajal konje.

— Napad na delovodjo. Delavec Franc Modrijan, kateri je bil zaposlen v Lenaršičevi opekarni na Vrhniki, se je peljal s čolnom v trg čez Ljubljano po žganje. Ko se je vrnil, je stal pri opekarni delovodja Ivan Rozenvirt, pri katerem je stal še neki delavec, na katerega je Modrijan zakričal: »Kaj gledaš h... ubij ga! Najbolje bo. Ako bi bil Lenaršič tu, bi oba obenem ubil, če bi bil tudi za to 20 let zaprt!« Modrijan je nato Rozenvirtu očital, da je njemu in sedmim tovarišem odtrgal od služka 239 kron in ga sunil v prsi, da je padel na tla. Rozenvirt je zbežal v kurilnico, Modrijan ga je pa dohitel, ga napadel s palico, ga oklofotal in opraskal. Modrijana so zaprli.

— Sovražna sosed. Zidar Franc Stanovnik in kočar Alojzij Kavčič v Vnanjih Goricah sta sosed in živita v sovraštvo. Nedavno sta Kavčič in njegova žena mlata lečmen, Stanovnik je pa pred svojim

hlevom pripravil voz; kar se prično prepirati med seboj in ostalo ni samo pri besedah. Kavčič je pograbil močne lesene grablje, skočil proti Stanovniku in ga je z grabljami udaril po levi roki in po glavi. Udaril ga je s tako silo, da so se grablje precej od držaja odlomile.

— Carinarni ukradeni konji. Josip Štangel iz Smihela pri Novem mestu je ukradel 23. julija ob 1. zjutraj carinarni na Rakeku par konj, vrednih nad 40.000 K. Ukradena konja sta bila zaprta v hlevu Terezije Ševar na Rakeku. Štangel je odtrgal od vrat, vodečih v hlev, ključavnico, da je prišel v hlev. Konja, katera je Štangel ukradel carinarni, je finančna straža nekaj dni prej Štangelu zaplenila, ker ju je nameraval iztihnati čez mejo. Sreče pa Štangel s svojima ukradenima konjema tudi zdaj ni imel, ker so italijanske straže zasačile Štangelja, ga prijele in mu odvzele konja.

— Izgnan vohun. Hesse (Vidovič) Ludvik, roj. 8. avgusta 1889 v Cirkovcih okr. Ptuj, pristojno v Leibnitzu, N. Avstr., stanujoč v Leibnitzu, Grazerstr. 16, samski, spremljevalec transportov, agent, je bil s pravomočnim sklepom za nedoločen čas izgnan iz kraljev. SHS preko n. avstr. meje radi protidržavnega govorenja in suma vohunstva.

Ljubljanski dogodki.

— lj Kot žrtev jetike je podlegel smrti dne 29. julija ob 11. uri dopoldan mladi, devetnajstletni osmošolec, Franc Čepon. Pri vseh tovariših je bil priljubljen in spoštovan. V šoli je bil — tudi med dolgotrajno boleznijo — izredno marljiv. Starišem pridnega mladeniča, ki mu je bolezen vzela maturo in ugrabila življenje, iskreno sožalje!

— lj Romunski kralj in kraljica sta se včeraj zjutraj s posebnim ekspresnim vlakom peljala skozi Ljubljano.

— lj Močno znižanje cen govejega mesa. Goveje meso dobre kvalitete se bo prodajalo odslej nadalje stalno po sledečih cenah: Predovič nova stojnica sredi Vodnikovega trga pri kostanju po 20—24 K kg, telečje meso po 18 K kg, centralna Vnočevalnica na prosti stojnici 30—32 K kg, na stojnici Nakupovalne zadruge pod kostanjem na Vodnikovem trgu 26—28 K kg, telečje meso 20 K kg, Marčan Toni na stojnici nasproti proste stojnice goveje meso po 24—26 K kg. Na ta način se bodo konkurenčnim potom morale cene znižati. Glede kakovosti se bodo vse stojnice intenzivno nadzirale. — Drugega blaga je v izobilju. Cene za najvažnejše stvari so sledeče: grah v stročju 5 K kg, fižol v stročju 4—6 K kg, krompir 2.50 K kg, solata vsled suše 1.50 K do 2 K glavica, kumare 6 K kilogram, maline 15 K kg, jabolka 8—12 K kilogram, hruške 12—16 K kg, zelje 4—5 K glava, jajca 2.30 K kos, par piščancev 40 do 50 kron.

— lj Prvo grozdje so ljubljanske branjevke prodajale včeraj po 48 K kg.

— lj V Ameriko je hotel pobegniti neki kmet z Dolenjskega, ki je v nekem prepiru prizadejal svojemu sosedu težko telesno poškodbo. Ljubljanska policija pa ga je še pravočasno izsledila in ga odda v zapore novomeškega sodišča.

Naša društva.

— d Tovariši in tovarišice iz Ljubljane! V ponedeljek, dne 1. avgusta točno ob pol 14. uri v I. nadstropju Ljudskega doma sestanek vseh kat. dvjakov in dijakinj. Pozivam vse tovariše in tovarišice, da se tega sestanka zanesljivo udeležijo. — Predsednik.

— d Ljudski oder v Ljubljani ima v ponedeljek, dne 1. avgusta točno ob 20. uri sestanek igralcev in igralk in vseh, ki so se na novo javili k Ljudskemu odru ali žele še to storiti. Pridite vsi in vse zanesljivo ter točno! Važno! — Tajnik.

— d Dramatični tečaj otvori Ljudski oder v Ljubljani za vse, ki si žele pridobiti večje strokovne izobrazbe in se resno posvetiti delu na Ljudskem odru. Začetek tečaja v petek, dne 5. avgusta t. l. ob 20. uri v Ljudskem domu. Vpisovanje vsak delavnik od 8.—12. in od 15.—17. ure pri tajniku v pisarni Ljudskega odra.

— d Domžale. V nedeljo 31. julija priredi kamniško orlovsko okrožje v Domžalah poleg Društvenega doma javno telovadbo, pri kateri nastopijo člani, članice, naraščaj in gojenke. Pričetek točno ob 4. uri popoldne. Sodelujeta domžalska in menška godba. Po telovadbi ljudska veselica z bogatim srečolovom, šaljivo pošto, turško kavarno itd. Vsi prijatelji Orla prav iskreno vabljeni. Bog živi!

— d Razoraši se udeležijo korporativno pogreba svojega prerano umrlega člana, osmošolca Franca Čepona. Pogreb se vrši v nedeljo ob štirih popoldne iz hiše žalosti, Ulica na grad št. 5, odkoder ga spremijo na pokopališče.

— Položaj v Rusiji. Moskovska sovjetska vlada poroča potom brezličnega brzjojava: Vseruski izvršilni odbor se je kakor začasa poljske nevarnosti obrnil na zastopnike starega ruskega meščanstva in jih naprosil, naj opuste politično propagando in naj nesebično podpirajo delo pomožnega odbora. Sprevidijo naj, da je sovjetska oblast edina moč, ki more organizirati pomoč stradalajočim pokrajinam. — Druga brzjojava sovjetske vlade javlja, da se je odkrilo, da stoji Rusija pred najtežjo krizo s kurivom, vsled katere je v nevarnosti še zadnji železniški promet in celokupno gospodarstvo. Krizo je zakrivila anarhija in korupcija v upravi, ki spravlja vlado v mučen položaj. — Iz Revala poročajo kodanski »Politiken« 25. t. m.: Kamenev je v seji ljudskih komisarjev v Moskvi izjavil, da za 25 milijonov stradalajočih ljudi sedaj ni mogoče preskrbeti hrane, kakor tudi ne za 140.000 moskovskih delavcev. On se pa sovjetski vladi posreči, da preskrbi hrano za armado in da spravi v obrat nekaj večjih tovarn, potem bo vlada razpolagala s stranko, ki bi bila dovolj močna, da zaduši vsak upor. Ta govor je pa delavstvo skrajno razburilo; menjševiki so izdali poziv na splošen upor, ker da je čas, da se končno vrže sovjetska oblast. Sovjetska vlada je proglasila obsedno stanje.

Širite „NOVI ČAS“

Odgovorni urednik Anton Marinc.

Izdaja konzorcij »Novega Časa«.

Tiska Jugoslovanska tiskarna v Ljubljani.

Vplačana delniška
glavn. K 30.000.000.

SLOVENSKA BANKA

Telefon štev. 567.
Ček. račun 12.205.

Obrestuje najugodnejše

vloge na knjižice in v tekočem računu.

LJUBLJANA, KREKOV TRG 10, nasproti „MESTNEMU DOMU“.

Izvršuje vse
bančne posle najkulantneje.

Poštni ček. rač. št. 11.323.
Telefon štev. 58.

Marijin trg štev. 8.

r. z. z o. z. v LJUBLJANI.

Sprejema hranilne vloge in vloge na tekoči račun ter jih obrestuje po Hranilne vloge se izplačujejo brez odpovedi. — Hranilne vloge z odpovednim rokom se obrestujejo po dogovoru.

Denarni promet v lanskem letu: 128.000.000 kron.

Trgovski krediti pod najugodnejšimi pogoji.

Jugoslovanski kreditni zavod

Brz. naslov: Jugoslovanski kredit Ljubljana.

Wolfova ulica št. 1.

Podružnica v MURSKI SOBOTI in DOLNJI LENDAVI.

4 1/2 %

čistih brez odbitka. Izvenljubljanski vlagatelji dobe poštne položnice. Izdaja čeka, nakaznice in akreditivo na vaa tu- in inozemska mesta. — Daje posojila na vknjižbo, poročstvo, vrednostno papirje in na blago, ležajo v javnih skladiščih.

Jamstvena glavnica 2 in pol milijona kron.

Zavod je neposredno pod državnim nadzorstvom.

Zadružna Gospodarska banka d. d.

Ljubljana, Dunajska cesta štev. 38/I
(začasno v prostorih Zadružne zveze).

Podružnice: DJAKOVO, MARIBOR, SOMBOR, SPLIT.

Ekspozitura: BLEDE. — Interesna skupnost z Vseopčo Znanstvenjsko banko Zagreb in njeno podružnico v Karlovcu.

Daje trgovske kredite, eskomptira menice, lombardira vrednostne papirje, kupuje in prodaja tuje valute in devize, sprejema vloge v tekočem računu in na vložne knjižice ter preskrbuje vse bančne in borzne transakcije pod najugodnejšimi pogoji.

Pooblaščen prodajalec srečk Drž. razr. loterije.